

възприетъ. Г. Де ла Бара обеща да ме държи въ течение на развитието на въпроса“.

Нашиятъ съдия запитва: какво вѣрно има въ това? Защо? Защото председателятъ на съда го е запиталъ. Върху този именно рапортъ, единствения, първия, г. Райко Даскаловъ е писалъ: (Чете) „Съобщете на г. Папазова за знание, че българското правителство желае спорътъ да се разреши чрезъ арбитраженъ съдъ и въ случай на нужда да отговори въ този смисълъ на арбитражния съдъ въ Парижъ. Ние съ радостъ“ — тукъ е радостта! (Смѣхъ) — „посрѣщаме, ние се радваме, че френското правителство е на същото мнение. Ще трѣбва и Англия да се съгласи. 29 октомврий 1921 г.“.

Азъ ви чета, г. г. народни представители, автентични документи, за да бѣде положението ясно. Не Райко Даскаловъ ангажирва българската държава — Министерскиятъ съветъ ангажирва българската държава. Има постановление на българския Министерски съветъ, правителството на България въ 1922 г. постановява формално това, и го постановява, следъ като изслушва мнението на юридическата комисия.

Вие изслушахте председателя на комисията, чухте неговитѣ аргументи, какъ той защитава своето мнение. Азъ съмъ дълженъ съ съжаление да констатирамъ — не желая да влизамъ въ оценка на неговото изложение — че въ случая най-същественитѣ и важнитѣ въпроси не сж били разгледани, не сж били повдигнати, не сж били обмислени. Тази комисия, неизвестно какъ и отъ къде, се явява съ мнението, че чл. 183, точки 1 и 2, отъ договора за миръ разрешавалъ въпроса въ смисълъ, че България е длъжна да плаща. Чл. 183 отъ договора за миръ — вие можете да се увѣрите въ това — се отнася за друго положение; той се отнася до задължението да се поставятъ известни спорове на разрешение отъ арбитраженъ съдъ.

Нека прочетемъ и това постановление на договора за миръ: (Чете) „На територията на високитѣ договорящи страни, въ отношенията между неприятели, всички каквито и да било срокове, давности или процесуални процесувания, ще бждатъ преустановени за презъ време на траенето на войната, безразлично дали тѣ сж захванали да текатъ преди или следъ почването на войната; тѣ ще почнатъ да текатъ най-рано 3 месеца отъ влизането въ сила на настоящия договоръ“ и пр.

„Въ случай, че поради неизпълнението на единъ актъ или една формалностъ презъ време на войната на българска територия сж били взети изпълнителни мѣрки, които ощетяватъ нѣкой подданикъ на съюзна или сдружена сила, рекламацията предявена отъ подданика на една съюзна